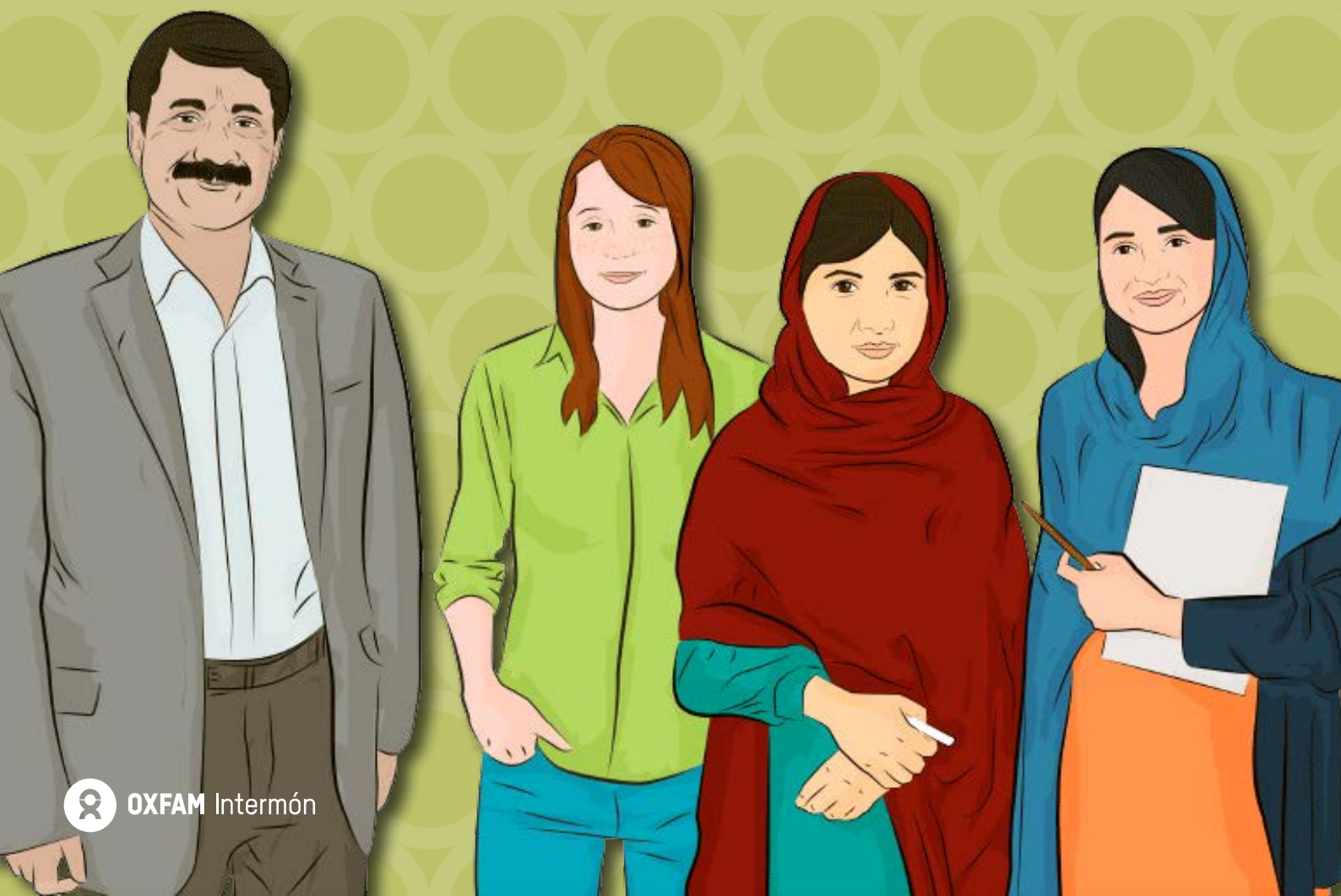

EQUIDADE DE XÉNERO

DIFERENTES SI, DESIGUAIS NON!

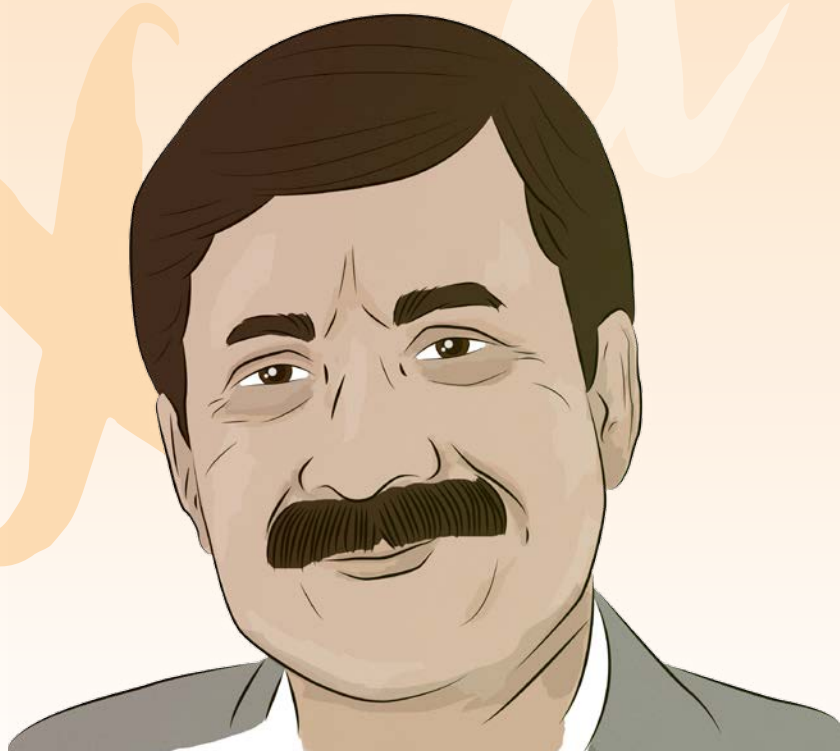
Diferentes si, desiguais non!

*Ola, son Ziauddin.
Gustaríame
contarvos a historia
de miña filla, pois
o que fixo foi moi
importante para o
dereito á educación
das nenas no noso
país.*

Para Ziauddin Yousafzai, de orixe pastún, o nacemento dunha nena tiña que ter sido motivo de tristeza, así que, cando naceu súa filla, a xente compadeceu a súa familia e ninguén se atreveu a felicitalos. Porén, Ziauddin encontrábase tan feliz por ter unha nena que trazou unha liña debaixo do seu nome na árbore xenealóxica do su clan. Por tradición, esa liña só debía ser trazada no caso de a criatura ser varón.

Cando era mozo, Ziauddin non tiña moito diñeiro, mais sempre se interesou polos estudos. Conseguiu graduarse como mestre e fundou a súa propia escola.

Desde que súa filla era pequena, aprendeulle a importancia de desenvolver a mente e ter un criterio amplo e claro. Foi o seu primeiro mestre e, sen dúbida, a súa influencia máis importante. Ademais de profesor, Ziauddin destacou por ser un grande orador, aínda que para iso tivo que se esforzar durante moitos anos, porque cando era máis mozo acostumaba tatear sen control. Anos máis tarde, despois de dominar a arte da oratoria, Ziauddin decatouse do útil que lle ía ser ese talento para o resto da súa traxectoria, xa que en distintas ocasións tería que se encargar de “comunicar con voz forte” as terribéis realidades que se vivían na súa localidade.

A poesía era unha forma en que Ziauddin expresaba as súas preocupacións sobre o país. A falta de dereitos para as mulleres era un tema recorrente nos seus escritos, que declamaba en distintas cidades do Paquistán e do seu país veciño, Afganistán. Cando falaba de paz e de equidade, as respostas das persoas que o escoitaban eran entusiastas. Para Ziauddin era fácil transmitir as súas ideas aos demais; aínda que tamén había persoas que interpretaban os seus discursos como unha ameaza frontal ás súas crenzas.

Despois de moitos anos de traballo, converteuse nun membro respectado da súa comunidade e a escola que fundou, a que asistían nenos e nenas, tiña bastante éxito e asistencia. Porén, as olladas receosas de algunhas persoas sobre a súa escola era unha preocupación constante, xa que esas persoas consideraban que as nenas non debían ir á escola.

Propóñovos que reflexionedes e descubrades, igual que o fixen con miña filla, que mozos e mozas son diferentes, mais non desiguais.

Gustaríame mostrarvos un vídeo que precisamente fala sobre homes e mulleres

DEREITOS DAS MULLERES

<https://youtu.be/cH0fRh2tGCg>

Que vos pareceu? Por que dicimos “Diferentes si, desiguais non!”?

Anotade aquí as vosas conclusións.

O xogo das siluetas

Cando miña filla era pequena, xogábase ao xogo das siluetas. Ela deitábase no chan e eu debuxaba a súa silueta cunha xiz, despois facíámolo ao revés e ela debuxaba a miña. Agora, propoñovos algo parecido.

ACTIVIDADE

Dividide a aula en nenos e nenas. Colocade un papel mural no piso e, se sodes un grupo de mozas, pedide a un mozo doutro grupo que se deite sobre o papel e debuxade a súa silueta co rotulador.

Se sodes un grupo de mozos, pedide a unha moza de outro grupo que se deite sobre o papel e debuxade su silueta co rotulador. Facede unha colaxe sobre a silueta con rotuladores, ceras e revistas para expresar nas distintas partes do corpo o que senten e viven as vosas compañeiras e compañeiros.

As mozas tedes que expresar o que credes que senten os mozos. Os mozos tedes que expresar o que credes que senten as mozas:

Os estereotipos de xénero son ideas simplificadas, mais fortemente asumidas –e que non son certas–, sobre as características dos homes e das mulleres, que se traducen nunha serie de tarefas e actividades que cada cultura lles atribúe. Como cando dicimos, por exemplo, que a todos os mozos lles gusta o fútbol ou que as mozas deben xogar ás bonecas.

Nos ollos, o que perciben do mundo.

Na cabeza colocade os seus pensamentos.

Na boca, o que din.

Nas maos, o que saben facer mellor.

No corazón, o que senten.

Nos pés, cara ónde camiñan.

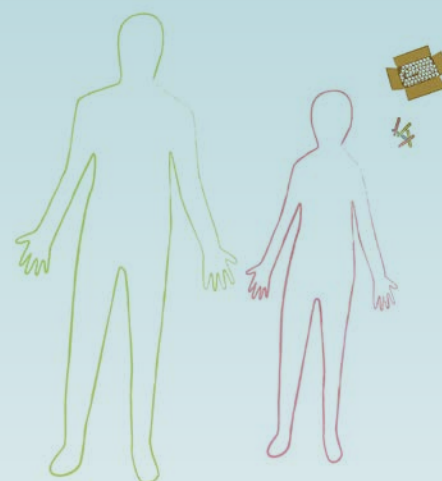
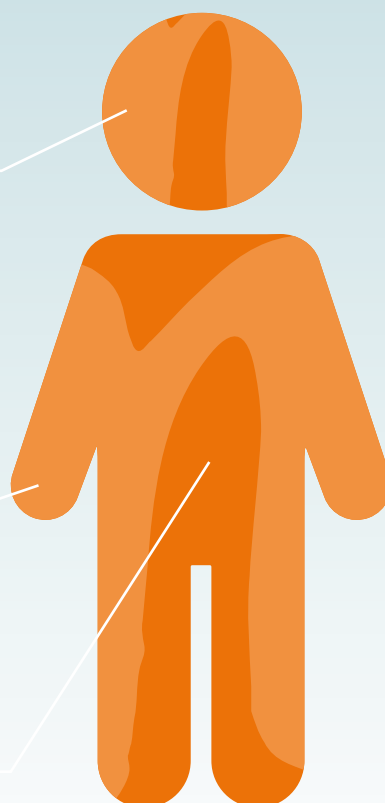
Nos ouvidos, o que lles interesa.

Nos pulsos, en qué invisten o tempo.

No estómago, cal é o centro do seu mundo.

Cando todos os grupos terminen, presentade as siluetas. Así descubriremos o que pensan as mozas de cómo son os mozos e os mozos de cómo son as mozas. Despois, será importante que faledes entre vós sobre o que vistes.

Seguro que agora xa tedes máis claro cómo nos vemos os uns aos outros e cómo, moitas veces, o que pensamos que é así porque si, cando o analizamos vemos que non é certo. É o que chamamos estereotipos.

A caixa de personalidade

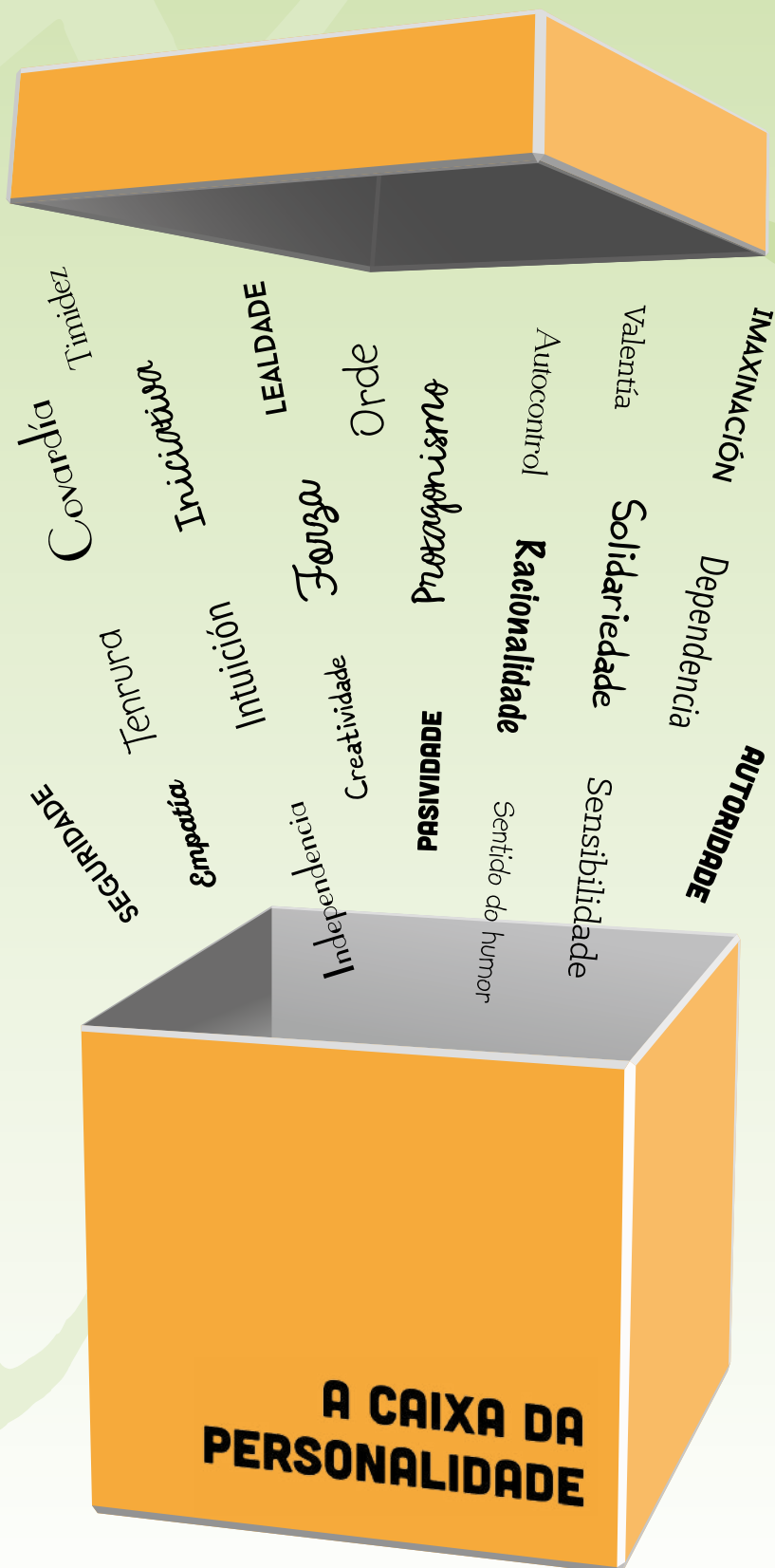

ACTIVIDADE

Gustáriame ensinarvos un xogo ao que acostumábamos xogar na miña escola. Chamabámolo “A caixa da personalidade”.

- Cales destas cualidades definen mellor a vosa personalidade? Anotade cinco nun caderno.
- Agora, entre toda a aula, dividide as cualidades en dúas caixas: cualidades de mozos e cualidades de mozas:
- Concorde as cualidades que escollestes coas clasificadas como de moza ou de mozo? Crede que estas cualidades son innatas? Poden aprenderse? Que ocorre cando unha moza ten cualidades que son atribuídas aos mozos? E cando é ao contrario? Poden ser compartidas por mozos e mozas?

Este xogo gustáballe moito a miña filla. Aínda que dicía que sempre lle saía ao revés pois escolliu para si mesma a valentía e a forza, e despois puña estas cualidades na caixa dos mozos. Non obstante, cando o falábamos despois, igual que fixestes vós, chegábamos á conclusión de non existiren cualidades de mozos ou mozas. Son compartidas!

Tarefas en casa, quen fai que?

ACTIVIDADE

Propóñovos que realicedes a enquisa “Tarefas en casa, quen fai que?” nas vosas familias. Preguntade quén fai cada unha das tarefas que aparecen e canto tempo demoran a facelas. Despois podedes representar os resultados nun gráfico.

ACTIVIDADE	NENAS	NENOS	MULLERES	HOMES
 Lavar a roupa				
 Facer as camas				
 Coser				
 Pendurar un cadro ou facer pequenas melloras na casa (montar un móbil, pór unha lámpada, etc.)				
 Xestionar os recibos e outros papeis (obter o pasaporte, pedir unha bolsa, etc.)				
 Arranxar avarías simples (unha billa, unha toma de corrente, etc.)				
 Deitar o lixo				
 Levarme ao médico				
 Asistir ás reunións da escola				
 Chamar outros familiares				

ACTIVIDADE	NENAS	NENOS	MULLERES	HOMES
 Recoller e ordenar				
 Lembrarse dos aniversarios				
 Limpar os cuartos de baño				
 Varrer a casa				
 Fregar o piso				
 Limpar os vidros				
 Facer a compra				
 Pensar o que imos comer				
 Ficar en casa cando alguén está doente				
 Facer a comida				
 Pór a mesa				
 Pasar a ferro a roupa				
 Preparar o almorzo				
 Estender a roupa e recollela				

ACTIVIDADE

Que tarefas realizades vós? Credes que colaborades o suficiente en casa? Por que? E entre os outros membros da familia, quen fai máis tarefas domésticas, as mulleres, os homes ou ambos por igual? Por que? Credes que é xusto?

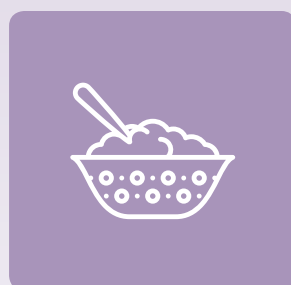
Adiviña que!

ACTIVIDADE

Dividídevos en grupos. Cada grupo encargarse de representar unha tarefa doméstica perante os demais, que terán que adiviñar cál é.

- As regras son: non podedes falar, non podedes saltar ningún paso, todas as persoas do grupo teñen que participar na representación.
- As tarefas que poden ser representadas representar son, por exemplo: preparar a comida, limpar o baño, lavar a roupa (apañala do cesto da roupa sucia, separala, pór a lavadora, retirala, estendela, apañala, pasala a ferro, dobrala e gardala), etc.
- Cada grupo fai a súa presentación e os demais teñen que adiviñar o que queren mostrar os compañeiros e as compañeiras. Tamén teñen que estar atentos para ver se saltan algún paso.

-
- Foi fácil ou difícil preparar a mímica?
 - As tarefas domésticas son máis fáciles ou máis difíciles do que parecen?
 - Xa realizastes algunhas desas tarefas?

O xogo do círculo

Cando miña filla tiña 10 anos era común escoitar sobre atentados a escolas de nenas en Paquistán, xa que un importante sector da poboación consideraba que as nenas non debían ir á escola, ir soas pola rúa, nin xogar nos parques, etc.

Moitas mozas deixaron de asistir á escola por medo. Mais eu non pechei as portas do escola, a pesar de que había moita xente que facía todo o posíbel para clausurala, dicindo que era ilegal. Neses momentos de dificultade, sempre aconsellei a miña filla que permanecese forte, continuase a estudar e non se deixase intimidar pola violencia dalgunhas persoas.

Líamos xuntos en casa poesía e contos, repasábamos os deberes e traballos da escola, e miña filla era moi feliz indo á escola a aprender cousas novas cada día. Ela, igual ca min, é unha fervente defensora da educación.

Neses días en que miña filla estaba moi triste. Para nos poder divertir e nos alegrar un pouco, xogábamos a un xogo coas súas amigas e amigos. Chámase "o xogo do círculo". Queredes xogar?

ACTIVIDADE

Deberedes erguervos e colocavos en círculo, e apañar un lapis e unha folla. Cada persoa escribirá o seu nome na parte superior da folla e pasaralla ao compañeiro ou á compañeira da dereita.

Este compañeiro ou esta compañeira deberá escribir unha cualidade positiva da persoa a quen pertence a folla, dobrala en forma de abano e pasala ao compañeiro ou á compañeira da dereita, e así ir rotando as follas até que regresen ao principio.

Apañade a folla de papel co voso nome e lede o que escribiron nela.

- Que vos pareceron os comentarios? Como vos sentistes? Que cousas vos sorprenderon máis? Por que? Que vos pareceron? En que aspectos se parecen ás vosas? En que se diferencian?

A miña filla e ás súas amigas e amigos gustáballes moito este xogo. Así, cando se sentían tristes, podían volver ver as súas follas e lembrar as cousas boas.

Eu son Malala e Ziauddin é meu pai

Que alegría coñecérmonos por fin! Sei que meu pai vos contou moitas cousas sobre nós e sobre cómo xogábamos e estudábamos xuntos. O que aínda non vos contei é o acontecemento que mudou as nosas vidas por completo. En 2012, fun vítima dun terríbel atentado que puxo en perigo a miña vida e a de moitas amigas miñas, polo simple feito de querer ir á escola. Disparáronme na cabeza mentres regresaba da escola.

Non obstante, sobrevivín e a nosa historia foi coñecida en todo o mundo, e chegou mesmo ás vosas casas a través das noticias, de Internet e da prensa.

Debido a ese grave incidente, actualmente vivimos en Birmingham, Inglaterra.

Deixamos a nosa vida no Paquistán. Tivemos que fuxir por medo a que nos puidese ocorrer algo peor. Somos o que se denomina refuxiados políticos. Non obstante, continuamos a loitar día a día e a traballar en favor da equidade de xénero e do dereito á educación das nenas no mundo enteiro, construíndo camiños de igualdade.

**DISCURSO DE MALALA
PERANTE A ONU**https://youtu.be/kzWYjMUt_bw

Como xa vistes, no meu país temos que loitar día tras día para poder ir á escola. En todo o mundo existen numerosas situacións inxustas para nenas e mulleres. Por exemplo, hai nenas que non poden ir á escola porque deben compartir ou, ás veces, levar todo o peso da casa (tarefas domésticas, coidado dos irmáns, etc.). No meu país, as nenas non poden ir á escola e as mulleres teñen prohibido traballar fóra de casa.

ACTIVIDADE

Agora propóñovos esta enquisa sobre tarefas e profesións que deberedes facer en casa, coa axuda das persoas de maior idade da familia, ou dos vosos veciños e veciñas. É para que lembren **o que ocorría nos tempos de vosas avoas** e respondan ao seguinte cuestionario.

Despois, compartide na aula os resultados das enquisas e falade sobre se coinciden co que ocorre na actualidade no lugar en que vivides.

NA MIÑA ÉPOCA,	UNHA MULLER	UN HOME
O condutor de autobuses era...		
Daba aulas...		
Vendía o pan...		
Dirixía o tránsito...		
Aprendíanos ximnasia...		
Dirixía o país...		
Quen coidaba as nenas e os nenos pequenos era...		
Apagaba os incendios...		
Arranxaba os automóbiles...		
Quen ía á universidade era...		
Construía edificios...		
Viaxaba á lúa...		
Escribía libros...		
Quen coidaba as persoas doentes era...		

A analizar filmes

Preséntovos Alice e Moniba, as miñas dúas mellores amigas. Alice é de Birmingham e Moniba de Mingora (Paquistán). Cando vivía en Mingora, Moniba e máis eu acostumábamnos a xogar xuntas. Xogábamnos a millares de xogos con outros compañeiros e compañeiras da aula. Mais unha das cousas que máis nos gustaba era cantar. Cantar cancións que coñecíamos e inventarnos a letra, ou mesmo ás veces compor as nosas propias cancións.

Coñecín Alice cando vin vivir a Birmingham, despois do atentado. Aínda que ao principio ela estaba sempre moi seria, ao pouco fomos coñecéndonos e fixémonos moi amigas.

Alice tamén adora cantar e, aínda que ela e Moniba non se coñeceron nunca en persoa, a miúdo conectámonos as tres por Skype ou enviámonos vídeos nosos gravados cantando por correo electrónico. Foi así como o outro día Alice tivo unha idea que nos gustou moito ás tres.

“

Ola! Eu son Alice. Teño 12 anos e vivo en Birmingham, como xa vos contou Malala. Estou a estudar, adoro ir en bicicleta e participo en moitas carreiras.

”

Cando Malala me contou a súa historia, impresionoume moito. No o podía crer! Vira na tele que cousas así ocorrían, mais en países moi afastados e non me preocupaban demasiado. Non obstante, como a coñecín en persona, puiden ver esa realidade moito máis próxima e o inxusto das situacións. Comecei a ollar ao meu redor e a preguntar a miña familia, e descubrín entón que a desigualdade e a discriminación tamén está moi cerca de nós. É verdade que aquí, no Reino Unido, as nenas podemos e debemos ir á escola. Porén, anos atrás, as mulleres non podían votar, tampouco podían traballar en determinadas profesións, e mesmo nin podían ir á universidade. Os homes decidían por elas. Sorte que isto mudou na actualidade, a pesar de que aínda existen o que chamamos estereotipos.

Os estereotipos de xénero son ideas preconcebidas que temos sobre cómo se deben comportar os homes e as mulleres, os papeis que deben desempeñar no traballo, na familia, no espazo público, e mesmo no xeito en que se deben relacionar entre si.

Así sendo, continúei a indagar e comecei a reparar nas series e nos filmes que vemos hoxe en día na televisión. Reparastes algunha vez nas series e nos filmes que vedes? Cedes que existen estereotipos sobre cómo teñen que ser os mozos e cómo teñen que ser as mozas?

ACTIVIDADE

Anímovos a que, en casa, cando vexades a vosa serie favorita ou un filme, fagades o mesmo exercicio ca nós.

Utilizade esta ficha e, á medida que vaiades vendo o episodio ou ao filme que escollestes, ídela completando . A ver o que descubrídes!

	PERSONAXES MASCULINOS (1 ou 2)	PERSONAXES FEMININOS (1 ou 2)
NOME:		
IDADE:		
CARACTERÍSTICAS FÍSICAS: Como é? É considerado bonito ou bonita? É importante que o sexa?		
ROUPA E ASPECTO FÍSICO: Como é a súa roupa? É importante para el ou para ela? Preocúpase pola súa imaxe física?		
COMPLEMENTOS: Leva complementos? Cales?		
MAQUILLAXE: Leva maquillaxe? Como é?		
CLASE SOCIAL:		
COUSAS QUE LLE GUSTA FACER:		
SENTIMENTOS OU EMOCIÓN QUE EXPRESA: alegría, tristeza, aburrimiento, felicidade, preocupación, simpatía, enfado, provocación, etc.		
Hai sentimentos ou emocións que non expresa ou que esconde?		

ACTIVIDADE
Comportamento dos personaxes

Cres que a realidade tamén é así? Que diferenzas ou similitudes hai? Se hai unha historia de amor no filme, que papel xoga el e que papel xoga ela? Cres que esta serie/filme transmite algún estereotipo de xénero? Por que?

LEMBRA: Os estereotipos de xénero son as ideas que temos sobre cómo se deben comportar os homes e as mulleres no traballo (qué traballos realizan e qué traballos non), na familia (quén coida a fillos e fillas, quén realiza as tarefas domésticas, etc.), nos espazos públicos e nas relacións.

HOMES/MOZOS	COMPÓRTANSE DE XEITO...	MULLERES/MOZAS
	Activa	
	Pasiva	
	Agresiva	
	Con tendencia ao dominio	
	Submisa	
	Con tendencia á tenrura	
	Medrosa	
	Frívola	
	Racional	
	Pouco afectiva	
	Valente	
	Covarde	
	Dependente	
	Independente	
	Sincera	
	Intelixente	
	Hábil coas palabras	
	Hábil co corpo	
	Decidida	

One woman

Ola! Son Moniba de Mingora.
Creo que Malala xa vos falou de min. A
nosa amiga Alice contounos unha idea
que nos gustou moito ás tres: compor
unha canción reivindicativa. Sabedes
como xurdiu a idea? Descubrimos unha
campana de sensibilización da ONU
Mulleres en que foi creada unha
canción con mulleres de todo o mundo
para reivindicar o papel que
desempeñamos no mundo.
Pasámosvos estas ligazóns
para poderdes ver e ouvir a
canción:

ONE WOMAN:

<https://youtu.be/-m6v4U7zKul>

ACTIVIDADE

Se vos gustou a canción, podeades traducir a letra, analizala e, despois, cantala con toda a aula.

Que vos pareceu esta iniciati-
va? Que mensaxe transmite a
canción?

In Kigali, she wakes up,
She makes a choice,
In Hanoi, Natal, Ramallah.
In Tangier, she takes a breath,
Lifts up her voice,
In Lahore, La Paz, Kampala.
Though she's half a world away
Something in me wants to say...

We are One Woman,
You cry and I hear you.
We are One Woman,
You hurt, and I hurt, too.
We are One Woman,
Your hopes are mine.
We shall shine.

In Juárez she speaks the truth,
She reaches out,
Then teaches others how to.
In Jaipur, she gives her name,
She lives without shame
In Manila, Salta, Embu.
Though we're different as can be,
We're connected, she with me.

We are One Woman,
Your courage keeps me strong.
We are One Woman,
You sing, I sing along.
We are One Woman,
Your dreams are mine.
And we shall shine.
We shall shine.
And one man, he hears her
voice.
And one man, he fights her
fight.
Day by day, he lets go the old
ways,
One Woman at a time.
Though she's half a world away,
Something in me wants to say.
We are One Woman,
Your victories lift us all.

We are One Woman,
You rise and I stand tall.
We are One Woman,
Your world is mine
And we shall shine.
Shine, shine, shine.
We shall shine
Shine, shine, shine.
We shall shine.
Shine, shine, shine.

Mulleres loitadoras

Quero presentarvos tres mulleres que coñecín en diferentes viaxes. A súa vida e as súas palabras non deixan indiferente ningúen. Convidovos a coñecelas e que ademais as deades a coñecer aos demais.

ACTIVIDADE

En grupos, vede cada un dos vídeos, completade a ficha e debatede entre vós o significado da frase que se destaca.

Karla Wheelock:

“A montaña aprendeume a que se queres chegar moi alto tes que facelo polo teu propio pé.”

www.youtube.com/watch?v=03U-V8xENNNc&feature=youtu.be

Nome: Karla Wheelock

Orixe:

.....

Que defende?

.....

.....

Ideas chave que transmite:

.....

.....

Marta Vieira da Silva:

“Sei que non se pode xogar coa metade dun equipo.”

<https://www.youtube.com/watch?v=JTVR-4SxeTeg&feature=youtu.be>

Nome: Marta Vieira da Silva

Orixe:

.....

Que defende?

.....

.....

Ideas chave que transmite:

.....

.....

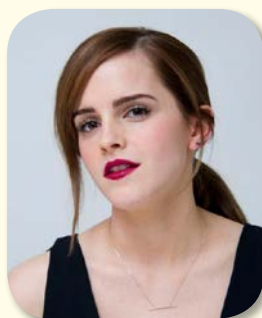

Emma Watson:

“Homes e mulleres deben ter as mesmas oportunidades.”

www.youtube.com/watch?v=xottL3J-naQw&feature=-youtu.be

Nome: Emma Watson

Orixe:

.....

Que defende?

.....

.....

Ideas chave que transmite:

.....

.....

Resta moito por facer

Esperamos tervos axudado a entender moitas cousas. Compartide o que aprendestes neste camiño de igualdade: “o que aprendemos” e “o que podemos facer en favor da igualdade”. Tedes moitos medios ao voso alcance, para facer difusión, a través do blog da escola, no barrio, entre os vosos familiares e amigos, entre os demais compañeiros e compañeiras da escola, etc.

Onde creades que máis persoas poidan descubrir que, grazas a que moitas persoas loitaron por facer o que queren, as cousas foron mudando. Cantas máis persoas saiban que os homes e as mulleres debemos ter os mesmos dereitos e as mesmas posibilidades, as cousas mudarán máis rápido.

Resta aínda un longo camiño!

ATÉ SEMPRE!

